

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 24 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 13 d. paduotu **ieškovo J. D.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 15 d. nutarties peržiūrėjimo

n u s t a t ė :

Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 15 d. nutartį ir Kauno apylinkės teismo 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimą bei priimti naują sprendimą – ieškinį patenkinti.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas

kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus: 1) teismai netinkamai taikė ir aiškino materialiosios teisės normas, reglamentuojančias ginčo buto priklausomybę bei pajaus priklausomybę. Ginčo santykiams teismai nepagrįstai taikė pajaus savininko daiktines teises reglamentuojančias teisės normas. Šios teisės normos negalėjo būti taikomos, kai tiek pajaus išmokėjimo metu, tiek ir ieškovo nuosavybės teisių į ginčo butą atsiradimo, buto kadastro duomenų nustatymo bei ieškovo nuosavybės teisių įregistravimo metu šalys kartu nebegyveno daugiau kaip metus, bendro ūkio nevedė, atsakovė buvo sukūrusi kitą šeimą, nors formaliai šalių santuoka dar nebuvo nutraukta. Šalių santykiams turėjo būti taikomas 1990 m. spalio 16 d. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl gyvenamųjų namų kooperatyvų“ 1 straipsnis, jog kooperatyvo narys, visiškai išmokėjęs pajų, tampa buto savininku ir nustoja būti kooperatyvo nariu; 2) teismas neatsižvelgė nei į ieškinių reikalavimą taikyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 3.67 straipsnio 2 dalyje nustatytas taisykles asmeniui, dėl kurio kaltės yra nutraukta santuoka, nei į byloje nustatytas faktines aplinkybes apie tai, kad atsakovė iš tiesų neginčijo palikusi ieškovą ir išsikrausčiusi iš ginčo buto 1998 metais. Tai reiškia, kad 1999 m. kovo 27 d. kooperatyvo pažymoje nurodytas pajaus išmokėjimo momentas apima visą pažymoje nurodyto dydžio pajų, neskirstant jo į mažesnes ar juo labiau – į atsakovei ir ieškovui atskirai priklausančias dalis; 3) teismai nevertino to, kad šalys jau seniai gyveno atskirai ir nebevedė bendro ūkio; nesiaiškino, kokia buvo šalių valia įsigyjant butą nuosavybės teise, neatsižvelgė į ieškinyje nurodytą teismų praktiką, aiškinančią tokius teisinius santykius; 4) teismai nukrypo nuo teismų suformuotos CK 3.67 straipsnio 2 dalies praktikos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gegužės 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-157-378/2020; 2022 m. gruodžio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-300-823/2022;); 5) teismai netinkamai vertino byloje surinktus įrodymus. Tiek pati atsakovė, tiek liudytoja V. N. parodė iš esmės vienodai ir pritarė ieškinyje nurodytoms aplinkybėms, kad šalys nebevedė bendro ūkio jau 1998 metų; neaptarė oficialaus raštinio įrodymo iš policijos įstaigos įtakos bylos nagrinėjimui; 6) teismai nepagrįstai netaikė bei nukrypo nuo teismų praktikos, suformuotos nagrinėjant analogiškus ginčus kitose civilinėse bylose dėl to paties istorinio laikotarpio, t. y. Santuokos ir šeimos kodekso galiojimo metu besiformavusių turto įgijimo asmeninėn nuosavybėn teisinių santykių vertinimo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-30/2011; 2015 m. birželio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-378-248/2015; 2018 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-260-378/2018).

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentai taip pat nepagrindžia nukrypimo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimo.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Žyminį mokestį už ieškovą sumokėjo advokatas D. V.. Nepriėmus kasacinio skundo, jam grąžintinas sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti D. V. (a. k. (duomenys neskelbtini) 156 (vieną šimtą penkiasdešimt šešis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugpjūčio 13 d. akcinės bendrovės „Swedbank“ mokėjimo nurodymu Nr. 383.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė